

WACHTTOREN IN GROOT-ZANDVELD

DE OGEN EN OREN VAN HET LEGER

Romeinse tijd

“Kom maar boven, jongens!” Flavus, de vader van Linus, stond op het houten balkon dat rondom de tweede verdieping van de wachttoren liep. Hij leunde over de balustrade en gebaarde dat ze om de toren heen moesten lopen. Wat zag hij er stoer uit in zijn kleurige soldatenuitrusting, vond Sigi. Eens te meer bedacht hij dat hij ook in het Romeinse legioen ging als hij groot was!

“Kom op, druifloor!” riep zijn neef Linus die wou laten blijken dat hij hier al eerder was geweest. Ze liepen om de toren heen...er schuin tegenaan stond een houten ladder. Linus' vader was boven op de ommegang meegelopen en wenkte.

“Ga jij maar eerst.” zei Linus tegen Sigi. Verbaasd begon die de ladder te beklimmen: anders was Linus altijd haantje de voorste! Bovengekomen stapte hij door de deuropening op de eerste verdieping de toren binnen. Hij stak zijn hoofd naar buiten om te zien of Linus ook kwam. Deze stond nog steeds aan de voet van de ladder, met zijn handen om de spijlen geklemd en met zijn hoofd iets naar beneden.

“Kom je nog, neef?” vroeg Sigi.

“Bemoei je met je eigen zaken...” zei Linus kortaf en zette zijn voet aarzelend op de eerste tree. Had hij nou een bleek gezicht of leek dat maar zo? Daar verscheen zijn hoofd in de deuropening en haastig klom hij naar binnen. Een zucht ontsnapte onwillekeurig aan zijn borst. Bevreemd keek Sigi hem aan, maar Linus ontweek zijn blik.

“Komen jullie nog?” riep Flavus van de ommegang. Ze stonden in het soldatenverblijf en er leidde een ladder naar de tweede verdieping. Daar was weer een vertrek en door een deur kon je op het balkon komen. Linus stapte naar buiten en klemde zijn handen zo stevig om de houten balustrade dat zijn knokkels wit zagen.

“Arme jongen,” zei zijn vader meewarig, “nog steeds last van hoogtevrees.”

“Ik snap niet dat jullie niet een mooie, vaste trap bouwen.” mopperde Linus. “Als er tijd is voor het zetten van palingfuiken en het werken in het kruidentuintje, moet dat toch waarachtig ook wel kunnen!”

“Jongen, dit is een verdedigingswerk en geen paleis. Het is nu al wel een hele tijd vrede, maar als er onverhoopt een vijand komt, moeten we die ladder kunnen intrekken. Laat eerst maar eens zien wat de familie voor lekkers heeft meegegeven!”

“Moeder heeft zwarte peper kunnen kopen op de markt en ik heb ook een kruikje verse honing.” zei Linus. “En van mijn vader en moeder moest ik een vers brood geven en deze mand pruimen.” voegde Sigi er aan toe.

“Niet zo handig, die pruimen!” zei de soldaat die op de hoek van het balkon over de rivier stond uit te kijken. “Straks zijn we allemaal weer aan de poeperij!”

“Hé Barba, let een beetje op je taal, wil je? Dit zijn mijn zoon en mijn neefje!” zei Flavus lachend. “Dit is een nieuwe collega van me.” zei hij tegen de jongens. “We noemen hem Barba omdat hij een baard heeft.”

“Mijn vader heeft over u verteld,” zei Linus, “u was aan boord van dat schip dat pas gezonken is.”

“Klopt!” knikte de soldaat. “Ik was op weg naar Noviomagus om me weer aan te melden bij het legioen, toen ik hier natte voeten kreeg! Gelukkig konden ze me hier ook gebruiken.”

“Wat is dat?” vroeg Sigi. Hij wees op een ijzeren stang die aan de balustrade was bevestigd. Hoog boven hun hoofd was er een ijzeren korf op gesmeed, gevuld met houtjes en stro.

“Daarmee kunnen we 's-nachts seinen geven.” zei Barba. “Als er iets gebeurt, steken we de fik er in en zo waarschuwen we de andere wachttorens langs de rivier.”

Kijk maar in de richting van het legerkamp. Daar, bij de plek waar die rotte schuit zonk, staat de toren waar jullie langs zijn gekomen, op weg hierheen.”

“En stroomafwaarts, je kunt hem aan de overkant tussen de bomen zien, staat de volgende.” vulde Flavus aan.

“Maar hoe doe je dat dan overdag?” vroeg Sigi.

“Kijk zelf maar!” riep Linus. Hij wees op de toren die Barba had aangewezen en Sigi zag dat er lichtflitsen vandaan kwamen: er stond iemand te seinen met een spiegel!

De mannen en de jongens tuurden naar de bocht in de rivier en even later kwam er een enorm, langwerpige, houten vrachtschip met een klein zeil de hoek om.

“Pas maar op dat je niet zinkt in die ongeluksbocht!” zei Barba. “Even doorgeven aan de jongens in de volgend toren...waar is de seinspiegel?” Met grote stappen liep hij de hoek om van de ommegang.

“We kunnen overdag ook boodschappen overbrengen met vlaggen.” zei Flavus. “We hebben daarvoor een handboek waar verschillende signalen in staan.”

Sigi gloeide van trots. “Ben ik nou de enige Fries die dit allemaal weet?” vroeg hij.

“Zo’n beetje wel!” antwoordde Linus’ vader.

“Normaal gesproken mogen jullie hier niet eens zijn...maar er zijn toch geen officieren in de buurt: die zitten allemaal lekker in het badhuis!”

Hans Doornweerd/Latifundium ad Flevum (LatAF)

VERHAAL